

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 107638 18 Rev
Banjaluka: 21.2.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Senada Tice i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „A.“ d.o.o., T. i umješaća na strani tužitelja u osobi „NLB Rb“ a.d., B., zastupanih po punomoćnicima advokatima R.T., N.M. i S.T. iz Zajedničke advokatske kancelarije „T.“, B., protiv tuženog „D.A.“ d.o.o., G., Opština L., zastupanog po punomoćnicima advokatima D.K. i B.M. iz Zajedničke advokatske kancelarije „K. & M.“, B., radi duga, vrijednost predmeta spora 59.947,57 KM, odlučujući o reviziji tužitelja i umješaća izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 107638 18 Pž od 16.8.2018. godine, na sjednici održanoj 21.2.2019. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova revizionog postupka u iznosu od 1.535,63 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 107638 14 Ps od 22.11.2017. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži da se obaveže tuženi da mu isplati, i to: iznos od 4.168,33 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.2.2011. godine do isplate, iznos od 22.631,78 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 5.3.2011. godine do isplate i iznos od 33.147,46 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.4.2011. godine do isplate.

Obavezani su tužitelj i umješać da tuženom na ime naknade troškova postupka solidarno isplate iznos od 5.981,63 KM, u roku od 15 dana od dana prijema prepisa presude.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 107638 18 Pž od 16.8.2018. godine, odbijena je žalba tužitelja i umješaća i potvrđena prvostepena presuda.

Odbijeni su zahtjevi parničnih stranaka i umješaća za naknadu troškova žalbenog postupka.

Tužitelj i umješać revizijom pobijaju drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev usvoji ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Tuženi u odgovoru na reviziju predlaže da se revizija odbije i tužitelj obaveže na naknadu troškova postupka u iznosu od 1535,63 KM.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu duga, u iznosima i sa zateznom kamatom kako je navedeno u izreci prvostepene presude.

Prvostepeni sud je odbio prigovor zastarjelosti potraživanja pozivom na odredbu člana 374. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj: 17/93 do 74/04 -u daljem tekstu: ZOO), utvrđujući da je dug po računu broj: 12/2011 od 31.1.2011. godine dospio na plaćanje sa 15.2.2011. godine, dug po računu broj: 33/2011 od 18.2.2011. godine sa 5.3.2011. godine i dug po računu broj: 156/2011 od 13.4.2011. godine sa 28.4.2011. godine, a da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena sa 28.1.2014. godine.

Prvostepeni sud je odbio prigovor nedostatka aktivne legitimacije, cijeneći ugovor od 15.6.2013. godine zaključen između „P.P.“ d.o.o. B. i tužitelja i ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza koga su 4.12.2014. godine zaključili „P.P.“ d.o.o. B., tužitelj i umješlač.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev tužitelja nalazeći da je, po izvodu iz sudskog registra broj: 057-0-Reg-Z-14-001483 od 6.5.2014. godine, u vrijeme zaključenja ugovora od 15.6.2013. godine o prenosu potraživanja koje ima „P.P.“ d.o.o. B. na teritoriji BiH na tužitelja u iznosu od 359.489,32 KM i ugovora o regulisanju međusobnih prava i obaveza od 4.12.2014. godine, direktor preduzeća „P.P.“ d.o.o. B. bio D.J., dok je navedene ugovore potpisao M.K. koji je predsjednik skupštine društva, a nije dokazano da je za to imao ovlaštenje od strane direktora D.J.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužitelja i umješlača i potvrđuje prvostepenu presudu.

Svoju odluku je drugostepeni sud zasnovao na odredbama člana 84. stav 1., 85. stav 1. i 88. ZOO, u vezi sa odredbama člana 32. k), 132. i 152. stav 1. i 3. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS“, broj: 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17- u daljem tekstu: ZPD).

Odluka drugostepenog suda je pravilna i zakonita, a revizioni navodi je ne dovode u opravdanu sumnju.

Odredbom člana 436. stav 1. ZOO propisano je da povjerilac može ugovorom zaključenim sa trećim licem, prenijeti na ovoga svoje potraživanje, izuzev onog čiji je prenos zabranjen zakonom ili koje je vezano za ličnost povjerioca, ili koje se po svojoj prirodi protivi prenošenju na drugoga. Ovim ugovorom vrši se promjena povjerioca, kroz prenos postojećeg potraživanja od tadašnjeg povjerioca na treće lice koje postaje novi povjerilac, a dužnik ostaje isti.

U pravcu dokazivanja svojih tvrdnji da je ugovor od 15.6.2013. godine u ime zastupanog društva zaključen po ovlaštenom licu, tužitelj je izveo dokaz čitanjem predmetnog ugovora i odluke Skupštine „P.P.“ d.o.o. L. od 10.6.2013. godine.

Prema utvrđenju nižestepenih sudova, ugovorom o prodaji potraživanja od 15.6.2013. godine, društvo „P.P.“ d.o.o. L. je prodalo tužitelju potraživanje prema svojim dužnicima, među kojim je i potraživanje u odnosu na tuženog u iznosu od 59.947,57 KM. Ovaj ugovor je u ime „P.P.“ d.o.o. L. potpisao M.K. (predsjednik skupštine društva).

Odluku o raspolaganju imovinom velike vrijednosti od 3.12.2014. godine, donijela je Skupština društva „P.A.“ d.o.o. R., S., kao jedini osnivač društva „P.P.“ d.o.o. L.. Ova dva pravna lica, makar se radi i o povezanim licima iz člana 357. ZDP, su samostalna pravna lica i svako od njih ima svoje organe upravljanja.

Navedenom odlukom je odobreno zaključenje ugovora o regulisanju međusobnih prava i obaveza između „P.P.“ d.o.o. L., tužitelja i umješača iz ove parnice, čija je vrijednost 662.120,72 KM, što predstavlja više od 30 % ukupne knjigovodstvene vrijednosti „P.P.“ d.o.o. L. iskazane u bilansu stanja za 2013. godinu. Članom 3. ove odluke, dato je ovlaštenje M.K. da može potpisati ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza.

Ugovorom o regulisanju međusobnih prava i obaveza od 4.12.2014. godine, „P.P.“ d.o.o. L. i tužitelj su ustupili umješaču iz ove parnice - „NLB R.b.“ a.d. B.L., potraživanje koje „P.P.“ d.o.o. L. ima prema svojim dužnicima, među kojim je i potraživanje od tuženog. Radi se o potraživanjima koji su bili predmet ugovora između „P.P.“ d.o.o. L. i tužitelja, tj. ugovora od 15.6.2013. godine i aneksa ugovora od 22.6.2013. godine i od 12.8.2013. godine, čija je vrijednost 662.120,72 KM (od toga se na potraživanje prema tuženom iz ove parnice odnosi iznos od 59.947,57 KM).

Ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza od 4.12.2014. godine u ime ugovarača „P.P.“ d.o.o. L., potpisao je M.K. „prema odluci o raspolaganju imovinom velike vrijednosti, notarski obrađene od strane notara B.M. pod brojem OPU-1251/14 od 3.12.2014. godine“, koji je ugovor potpisao u ime pomenutog ugovarača i u ime njegovog osnivača.

Tuženi je tužbeni zahtjev tužitelja osporio, između ostalog, i prigovorom da je predmetne ugovore (koji su osnov potraživanja tužitelja) u ime ranijeg povjerioca „P.P.“ d.o.o. L., potpisalo neovlašteno lice.

Odredbom člana 84. stav 1. ZOO propisano je da se ugovor može zaključiti i preko zastupnika, a ovlaštenje za zastupanje zasniva se na zakonu, opštem aktu pravnog lica ili na izjavi volje zastupanog (punomoćje).

Ovlaštenje za zastupanje društva sa ograničenom odgovornošću (koji organizacioni oblik je imalo društvo „P.P.“ d.o.o. L.) propisano je odredbom člana 152. stav 1. tačka a) ZPD, saglasno kojoj odredbi je za zastupanje društva nadležan direktor.

Kako je navedene ugovore u ime „P.P.“ d.o.o. L. potpisao M.K., a ne zakonski zastupnik društva, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da su isti potpisani od strane neovlaštenog lica.

Stoga je za njihovu pravnu valjanost od pravnog značaja, da li je zakonski zastupnik pomenutog društva prenio na potpisnika ugovora ovlaštenje za zaključenje ugovora, koje je predviđeno u članu 152. stav 3. ZPD, u vezi sa članom 86. stav 2. ZOO, odnosno da li je zaključenje ugovora naknadno odobrio (član 88. stav 1. ZOO).

Donošenje odluke za zastupanje društva ne spada u nadležnost Skupštine, u čijoj je nadležnosti da bira i razrješava direktora društva (član 132. tačka b) ZPD), a direktor (čija su ovlaštenja propisana članom 152. stav 1. tačka a) istog zakona) zastupa društvo, iz čega slijedi da je, suprotno navodima revizije, navedeni ugovor zaključen od strane neovlaštenog lica.

Donošenje odluke o raspolaganju imovinom velike vrijednosti jeste u nadležnosti Skupštine društva (član 132. tačka k) ZPD), ali potpisivanje navedenog ugovora (na temelju te odluke), saglasno naprijed navedenim odredbama ZPD, u zakonskim ovlaštenjima je direktora društva.

Ovakav zaključak proizlazi iz odredbe člana 85. stav 1. ZOO prema kojoj, samo ugovor koji zaključi zastupnik u ime zastupanog lica i u granicama svojih ovlaštenja, obavezuje neposredno zastupanog i drugu ugovornu stranu. Stoga, suprotno navodima revizije, predmetni ugovori ne predstavljaju valjan pravni osnov za sporno potraživanje tužitelja.

Kod takvog stanja stvari pravilan je zaključak nižestepenih sudova da tužitelj provedenim dokazima nije dokazao da su predmetni ugovori naknadno odobreni od strane zakonskog zastupnika zastupanog društva, pa se u smislu odredbe člana 88. stav 3. ZOO smatra, da isti nisu ni zaključeni.

S obzirom na izloženo, ovdje je odlučno da tužitelj provedenim dokazima nije dokazao da je potpisnik ugovora M.K. imao ovlaštenje, kao ni naknadno odobrenje zakonskog zastupnika zastupanog društva. Iz navedenih razloga navodi revizije (koja se dobrim dijelom time iscrpljuje), da je M.K. lice ovlašteno za potpisivanje navedenih ugovora, nemaju osnova u utvrđenom činjeničnom stanju i u materijalnom pravu.

Saglasno navedenom, nisu osnovani revizijski prigovori da su nižestepeni sudovi počinili povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 4., 5. i 7. ZPP.

S obzirom na razloge sadržane u obrazloženju ove presude, ostali navodi revizije koji se odnose na povrede odredbi člana 132., 433. i 434. ZPD, nisu od značaja za pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Iz navedenih razloga a na osnovu odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13), revizija je odbijena.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.535,63 KM, jer ta pravna radnja (s obzirom da se navodi iz ugovora na reviziju svode na ponavljanje već rečenog), u smislu odredbe člana 387. stav 1. ZPP, ne predstavlja nužnu radnju za vođenje ove parnice.

Predsjednik vijeća:
Tanja Bundalo

Za tačnost otppravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić